

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. odmówił A. K. umorzenia należności z tytułu składek:

- a) na ubezpieczenia społeczne - za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 3.352,96 złotych, w tym z tytułu składek 2.168,96 złotych, odsetek 1.184 złotych;
- b) na ubezpieczenie zdrowotne – za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 1.329,76 złotych, w tym z tytułu składek 864,76 złotych, odsetek 465 złotych;
- c) na Fundusz Pracy – za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 337,69 złotych, w tym z tytułu składek 216,69 złotych, odsetek 121 złotych.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał na upływ w dniu 6 lipca 2015 roku terminu uregulowania przez wnioskującą należności niepodlegających umorzeniu, określonych w decyzji określającej warunki umorzenia z dnia 2 czerwca 2014 roku, których nie uiściła.

(decyzja k 28 akt ZUS)

W dniu 5 października 2015 roku A. K. odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 4 maja 2015 roku złożyła wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek niepodlegających abolicji, na który otrzymała w dniu 14 lipca 2015 roku odpowiedź stwierdzająca wyrażenie zgody na spłatę zadłużenia w ramach układu ratalnego, co czyni. (odwołanie k 2)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 3 listopada 2015 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. wskazał, że w dniu 14 lipca 2015 roku została zawarta z wnioskodawczynią umowa o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne i na Fundusz Pracy za okres od marca 2009 roku do maja 2009 roku (odpowiedź na odwołanie k 3-4).

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie A. K. od powyższej decyzji organu rentowego i zasądził na rzecz ZUS I Oddział w Ł. zwrot kosztów zastępstwa procesowego (wyrok k.23 akt sprawy).

Na skutek apelacji odwołującej Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017 roku w sprawie III AUa 984/16 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi (wyrok k.51 akt sprawy).

Sąd Apelacyjny zalecił przy ponownym rozpoznaniu sprawy ustalenia jaki warunek został określony decyzją z dnia 2 czerwca 2014 roku oraz czy warunek ten został spełniony a jeżeli nie to czy w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy był warunkiem możliwym do wykonania.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. od 1 stycznia 2006 roku do 1 stycznia 2013 roku prowadziła działalność gospodarczą, podlegając ubezpieczeniu społecznemu. (niesporne)

W dniu 16 lipca 2013 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o umorzenie całości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku,

za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku, wskazując, że działalność gospodarczą zlikwidowała z dniem 31 grudnia 2012 roku. (wniosek k 1akt ZUS)

Decyzją z dnia 2 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. określił, że umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

a) na ubezpieczenia społeczne - za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 3.352,96 złotych, w tym z tytułu składek 2.168,96 złotych, odsetek 1.184 złotych;

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 1.329,76 złotych, w tym z tytułu składek 864,76 złotych, odsetek 465 złotych;

c) na Fundusz Pracy – za czerwiec 2008 roku, październik 2008 roku, za okres od grudnia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 337,69 złotych, w tym z tytułu składek 216,69 złotych, odsetek 121 złotych.

W decyzji tej organ rentowy wskazał, że warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata w terminie 12 miesięcy należności niepodlegających umorzeniu.

Wnioskodawczyni została pouczone o prawie zaskarżenia decyzji do sądu.

(decyzja k 15 akt ZUS)

Decyzja ta została doręczona A. K. w dniu 5 czerwca 2014 roku. (zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji k 42-43 akt ZUS)

Wnioskodawczyni nie odwołała się od tej decyzji. (niesporne)

W dniu 9 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. poinformował ubezpieczoną, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie służy jej prawo wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, zakreślając jej termin 7 dni. (pismo k 19 akt ZUS)

A. K. nie wypowiedziała się we wskazanym zakresie i nie opłaciła należności niepodlegających umorzeniu.

W dniu 4 maja 2015 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu. (niesporne)

Umową Nr (...) z dnia 14 lipca 2015 roku o rozłożenie na raty należności z tytułu składek zawartą pomiędzy stronami Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. rozłożył na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od marca do maja 2009 roku, na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca do czerwca 2009 roku i na Fundusz Pracy za okres od marca do maja 2009 roku w ogólnej kwocie 3.990,23 złotych. (umowa k 43-47 pliku II akt ZUS załączonych do akt sprawy).

Decyzją z dnia 23 grudnia 2014 roku pozwany ZUS wydał kolejną decyzję warunkową o ewentualnym umorzeniu należności składkowych za inny okres tj. okres od 02.2008r. do 05.2008r. od 07 do 09.2008r. oraz listopad 2008r (decyzja k 120 akt sprawy).

Na skutek wniosku A. K. z dnia 16 marca 2015r. organ rentowy poinformował wnioskodawczynię pismem z dnia 15 kwietnia 2015r. o wysokości należności nie podlegających abolicji tj. podlegających zapłacie w celu umorzenia należności wynikających z decyzji zarówno z dnia 2 czerwca 2014 r. jak i decyzji z dnia 23 grudnia 2014r. (pismo ZUS k.121 akt sprawy).

Wysokość należności nie podlegających abolicji jak i należności podlegających ewentualnemu umorzeniu została wyliczona przez organ rentowy prawidłowo (opiani biegłego k.224-233 akt sprawy).

Wniosek A. K. z dnia 4 maja 2015r. o rozłożenia na raty należności nie podlegających abolicji dotyczył należności wynikających z pisma ZUS z dnia 15 kwietnia 2015 r. i dotyczył zarówno decyzji z dnia 2 czerwca 2014r. jak i późniejszej decyzji z dnia 23 grudnia 2014r.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie niespornych w sprawie dowodów z dokumentów oraz twierdzeń wnioskodawczynie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art.1 ust.10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U z 2012 roku, poz.1551) warunkiem umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należnych od nich odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust.13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W myśl art.1 ust.11 cytowanej ustawy niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust.10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należnych od nich odsetki za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Według zaś brzmienia art.1 ust.13 pkt 2 cytowanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

W sprawie niniejszej niesporne pozostaje, że w decyzji z dnia 2 czerwca 2014 roku zawarto zapis o tym jakie należności będą podlegały umorzeniu oraz, że warunkiem umorzenia tych należności jest spłata w terminie 12 miesięcy należności niepodlegających umorzeniu.

Niesporne jest także, że wnioskodawczynie nie zaskarżyła tej decyzji, w związku z tym stała się ona prawomocna z dniem 6 lipca 2014 roku, a zatem w dalszym toku postępowania badaniu podlegał jedynie fakt uregulowania przez A. K. do dnia 5 lipca 2015 roku należności niepodlegających umorzeniu.

Bezsporne w niniejszym postępowaniu pozostaje, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawczynie nie uregulowała należności niepodlegających umorzeniu.

Jednocześnie zważyć należy, że przed upływem terminu do spłaty należności nie podlegających umorzeniu wnioskodawczynie złożyła wniosek o rozłożenie należności na raty a zawarty w dniu 14 lipca 2015 roku między stronami umowy Nr (...) o rozłożenie na raty należności z tytułu składek, na mocy której Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. rozłożył wnioskodawczynie na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenie dotyczył należności wynikających z obydwu decyzji ZUS zarówno z 2 czerwca 2014 jak i decyzji z dnia 23 grudnia 2014r.. Organ rentowy dopiero w dniu 14 lipca 2015r. zawarł układ ratalny podczas gdy wniosek został złożony już w dniu 4 maja 2015r. a

więc zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego powinien decyzję w tym przedmiocie podjąć w terminie 30 dni i wówczas wnioskodawczyni miałaby zachowany termin do spełnienia warunku określonego w decyzji z dnia 2 czerwca 2014r.

Okoliczności powyższe wskazują, że działania organu rentowego było niezgodne z przepisami a spełnienie warunku przez odwołującą było niemożliwe w ramach obiektywnego kryterium na co wskazał w swoim orzeczeniu Sąd Apelacyjny w Łodzi.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie ma zastosowania przepis art.1 ust.12 ustawy, zgodnie z którym warunek umorzenia należności – nieposiadanie na dzień wydania decyzji zaległości z tytułu składek uważa się za spełniony dopiero po opłaceniu rozłożonych na raty należności. Wnioskodawczyni spłaciła już zaległe składki a zawarcie układu ratalnego przedłużyło jej termin do uregulowania należności nie podlegających umorzeniu.

Dlatego też uznać należy, że zaskarżona decyzja z dnia 25 września 2015 roku została wydana niezgodnie z prawem.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i umorzył A. K. należności z tytułu składek wynikające z decyzji z dnia 2 czerwca 2014r.

W przedmiocie kosztów Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2, w zw. z § 2 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490)